

ABONAMENTUL
 7e an an . 24 Cor.
 7e jum. an . 12 "
 Pe 1 lună . 2 "
 Arad de Duminică
 7e an an 4 Cor. — Pen-
 tra România și America
 10 Cor.
 Arad de zi pentru Ro-
 mânia și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferenc-utca 20.
 INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se în-
 polază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Mentalitate detestabilă.

(R.S.) Când cu aranjarea »seratei etno-
 grafice« în — Budapesta, am arătat și chiar
 dovedit, cât este de primejdioasă mentali-
 tatea care i-a îndemnat pe câțiva români
 să considere capitala ungarilor drept centru
 de manifestare — și-a vieții noastre cultu-
 rale. În Budapesta n'are să se manifesteze
 decât un singur sentiment din partea ro-
 mânilor: *acela al nemulțumirii față de gu-
 vernele prigonitoare*, prin vocea deputaților
 naționali! Incolo viața noastră națională nu
 poate avea nimic comun cu Budapesta!

Așa știm că deputatul Al. Vaida avea
 și d-sa această părere și a fost numai un
 semn de condescendență, că n'a luat cuvântul
 prin »Lupta«.

Grația acordată atunci se vede că a avut
 însă un rău efect. Confrații *actuali* dela
 »Lupta«, luând în apărare pe un tinăr *ro-
 mân* care debutează în teatru — *maghiar*,
 unde așa știm, e vorba să fie angajat, —
 susțin păreri ciudate, proprii a ne face să
 susținem că au o mentalitate nu se poate
 mai primejdioasă. Ei nu văd cum se ridică
 în sânul poporului român cultură *străină* când
 societatea românească se adună și aplaudă
 pe un tinăr român care cântă pe scenă
 maghiară, ci-l scuză pe numitul tinăr com-
 parându-l cu »*artiștii români cari și-au făcut
 studiile la conservatoarele din străinătate,
 cari sunt tot atât de străine pentru noi, ca
 și cele ungurești*«.

Concesiunea aceasta nu i-a mai făcut-o
 culturii maghiare nici un ziar românesc.
 Să așeze adică conservatorul maghiar în-
 tr'un rând cu cele din străinătate, dela Viena,
 Lipsca, Paris etc.

Iată ce va să zică să trăiești într'un mediu
 străin de viața noastră românească.

Să nu știe oare confrății dela »Lupta«
 că ungurii judecă și susțin conservator, au-
 tori și pe actori mai presus de toate ca
misionari ai maghiarizării? Să nu fi au-
 zit că la Oradea și Cluj tinerii români cu
 bune sentimente s'au expus într'un demon-
 stră contra piesei »Az elnémult harangok«
 și alte batjocuri la adresa neamului nostru?
 Nu au auzit confrății noștri d'un caz recent:
 un genial actor, de naștere român, dar care
 printr'o serie de întâmplări a ajuns între
 unguri și podoabă a conservatorului, iar
 acum a unui teatru din Budapesta, a tre-
 buit întâi de toate să-și maghiarizeze nu-
 mele și desigur, că între condițiunile de
 angajare nu s'ar admite să joace pe scenă
 românească, fie chiar numai odată pe an și
 la mare serbătoare culturală: când Fondul
 de teatru ori Asociația își ține adunarea
 generală!

Pe când să ne spună un singur caz, când
 vre-un conservator străin ori din ce stat al
 Europei, a țintit altceva, decât să facă din
 elevi — *artiști*?!

Și să nu știe confrății noștri dela »Lupta«
 cazul, când chemat fiind să cânte la opera

din Budapesta, marele artist D. Popovici
 (Bayreuth) a refuzat tocmai pe motivul că
 teatrele maghiare fac *artă cu tendențe*, ceea ce
 a arătat în chip strălucit într'o epistolă adre-
 sată intendentului operei, publicată și lău-
 dată de întreaga presă română?!

Dar pentru D zeu: poate fi o chemare a
 presei românești să încurajeze pe tinerii
 români a se înscrie la conservatorul din
 Budapesta și să joace ori să cânte în teatre
 ungurești? Când comitetul Fondului de
 teatru ajută cu mână largă pe tinerii talen-
 tați să învețe în București și în străinătate,
 un ziar naționalist să nu vadă deosebire
 între București și străinătate și între —
 Budapesta? Motivarea că numitul »tiner
 student« este »băiat sărac«, e neserioasă:
 căci ori care tiner talentat dela noi ar afla
 în București brațe deschise și ajutor efec-
 tiv! L'ar ajuta mai înainte de toate comite-
 tul Fondului de teatru...

Admițând mentalitatea și logica fraților
 dela Budapesta, am ajunge fatal la con-
 cluzia: să ne procopsim, care cum putem,
 căci suntem oameni săraci!... Prin urmare
 nici ziaristul român n'ar comite nici un pă-
 cat național, trecând dela un ziar românesc
 la unul unguresc! Și dacă găsim o »partie«
 bună între unguroaice, de ce să nu o luăm,
 ori de ce n'am da fetele noastre unor un-
 guri »bine situați«?!

Unde ar rămânea însă, în aceste cazuri,
 sentimentul național nefalsificat și intransi-
 giența sufletească fără care am fi expuși
 unei destrămări naționale egale cu cea mai
 mare destrăbălare?

»Că ungurii au recunoscut mai îngrabă
 forța de care dispune« (»talentatul tiner«), poate
 să fie »greșala noastră« (a românilor), dar
 asta nu poate să ne îndemne să stăruim în
 greșală, ci dinpotrivă, să îndreptăm lucruri-
 rile. Prin urmare, confrății dela »Lupta« să i
 fi zis: Frate! Avem noi centrul nostru cul-
 tural și artistic, du-te acolo!... Și dacă e
 vorba că talentatul tiner e »băiat sărac«,
 nu se putea face apel la public ori la Fondul
 de teatru?

Nu mai departe decât în săptămâna tre-
 cută am scris și noi, că tinerii dela școale,
 secundare și superioare, să-și vadă de carte
 și să nu se amestece în politică. Credem
 însă că în cazul ce ne preocupă, tocmai de
 aceea observația »Luptei«: »Cu atât mai
 vărtos nu acela, care vrea să se ferească
 pe cariera artei«, este cu desăvârșire depla-
 sată. Va să zică tinerul cu talent nu face
 politică, ci-și vede de carte când urcă pe scena
 — maghiară? Și cum se potrivește: la se-
 rata deputaților să cânti doine duioase, iar
 peste trei luni să încânți pe unguri? Di-
 mineața să cânti în *biserica românească*,
 și diseară în *teatru unguresc*, poate chiar
 într'o piesă în care vre-un autor perciuinat
 își bate joc de biserica și preoțimea româ-
 nească!

Rugăm pe frații dela »Lupta« să cumpă-
 nească lucrurile și să-și tragă seama: unde

am ajunge dacă din considerațiuni de prie-
 tenie am scuza greșeli ca ale »tinerului cu
 talent« și am admite ca în presa noastră
națională să se scrie cu mentalitatea care
 este fondul existenței fițicelor conduse de
 alde Saluzsinsky și Moldován Gergely...

Să fim înțeleși odată și pentru totdea-
 una: scăparea neamului românesc e numai
 alipirea sa strânsă și credința nestrămutată
 pentru întreaga comoară sufletească hără-
 zită neștirbită dela părioți. În popor, în pă-
 tura țărănească, aflăm această credință. Ță-
 ranul te judecă oarecum »înstrăinat« chiar
 numai dacă ți-ai părăsit portul. Și deoarece
*nu există decât o singură măsură de jude-
 cată, aceeași și pentru domni și pentru ță-
 ran!*, să nu scuzăm nici greșelile *domnilor*,
 oricât de »talentați tineri« ar fi, ci să gri-
 jim ca instituțiunile culturale maghiare mai
 ales *talentele* să nu ni le ia. În privința
 asta »Lupta« ar avea o frumoasă misiune
 de împlinit: într'adevăr, în Budapesta sunt
 mulți tineri români, a căror soarte nu ne
 poate fi indiferentă, căci e o pierdere națio-
 nală dacă azi pierdem pe unul care se de-
 dică *scenelor* maghiare, mâne pe altul, care se
 înfundă în vre-un minister, fiindcă i »tare
 place în capitală«...

Mai ales confrății dela »Lupta« ar trebui
 să caute a i convinge pe toți, că este atâta
 teren în *mijlocul poporului* și că îndeosebi
 talentele strălucitoare să grăbească a-și va-
 lora talentul *printre frați*, acasă, și nici de
 cât să nu i laude când — rătăcesc.

Spre sfârșit. În săptămânile din urmă
 aproape fiecare zi schimba programul de
 acțiune al Camerei, în urma veleităților din
 sinul coaliției și mai ales a celor din
 partidul independent. Legea despre instruc-
 țiunea gratuită în învățământul elementar
 a trecut mai neted decum spera guvernul,
 legea dării de alcool înse va tulbura mai
 multe zile circulusurile guvernului. Opti-
 miștii speră că discuția acestui proiect se
 va termina mâne, Mercuri, ceia ce judecând
 după puțină elasticitate de rezistență dove-
 dită până acum, pare verosimil. După tran-
 șarea proiectului despre dările de alcool,
 mai restează proiectele despre edificarea de
 locuințe pentru muncitori, novela legii de
 execuție și reforma legii despre iudicatura
 curială. Dintre proiectele amintite, novela
 legii de execuție va mai isca nițică anima-
 ție printre cei hămesiți după portofoliul
 ministrului Günther, ceia ce pare cu atât
 mai verosimil, cu cât comisia justițiară
 n'a schimbat în merit proiectul ci i-a apli-
 cat numai unele neteziri neimportante. Ca
 să previe orice impediment, orice surprin-
 dere, guvernul de oparte continuă acțiunea
 de capacitate în toate direcțiile, de altă
 parte a convenit cu biroul Camerei ca se-
 dințele să nu se extindă până în Iulie, fă-
 cându-se uz în caz de necesitate de lex
 Nagy Emil, introducându-se adică ședințele
 de seară. Guvernul în schimb s'a legătuit

că se va restringe la proiectele sus amintite și nu va mai prezenta alte proiecte. În felul acesta sesiunea actuală se apropie cu pași repezi spre sfârșit.

Dintre deputații noștri vor lua parte la discuția dărei de alcool dr. J. Maniu, V. Demian și dr. A. Vlad combatând proiectul și luând în apărare interesele proprietărilor mici.

Congrua preoțimeii gr.-catolice. Ministrul de instrucție și culte Apponyi a încunostiințat consistorul arhidiecezan din Blaj, că congrua preoțimeii unite se va lichida deja începând cu 1 Iulie și asigură că proiectul de lege referitor îl va prezenta Camerii în sesiunea de toamnă. Primindu-se proiectul preoțimea va primi congrua retroactiv dela 1 Ianuarie 1908.

Clerul unit ajunge în sfârșit la un traiu mai compatibil cu demnitatea lui.

Din Gheră.

— Ședința de Sâmbătă. —

Budapesta, 21 Iunie.

— Dela corespondentul nostru. —

Ședința de azi Sâmbătă a durat neobișnuit de mult. Cauza sunt deputații stângei extreme, cari, răzbuindu-se asupra brutalității majorității, au întins discuția până la orele 5 d. a. Farkasházy e îndeosebi »vina« : a vorbit trei ore încontinuu fără a se abate dela obiect. Președintele veghia ca un vultur răpitor asupra lui, gata să sară în tot momentul să-i detragă cuvântul, dar — înzadar. Bravul Farkasházy a dus-o cu noroc până în sfârșit.

Ședința a fost mult variată. Au vorbit mulți și s'au făcut o droaie de interpelații, fără ca toate acestea să poată scutura pe boierii de deputați din letargie. Cine vorbea, vorbea galeriei, și ea cam somnoroasă și slabă la număr, sau frumoaselor ziduri, coloane și ornamente dimprejur...

Iată de altfel decursul întregii ședințe :

Ședința o deschide Justh.

Holtzy vorbește înainte de ordinea zilei urând încă mulți ani bătăniei Madarász, care de 60 de ani e membru al parlamentului ungar (și la 1848 !).

Guvernul prezintă apoi două proiecte noul : Wekerle prezintă un proiect despre înarticularia legii radio-telegrafiei, iar Günther despre prelungirea legii curiale.

Se fixează timpul când se va trece la cele 12 (!) interpelații anunțate. — Hoffmann Ottó cere să se constate *validitatea* camerei de a ține ședință. Sunt numai 95 de deputați prezenți ; cine lipsesc ca să fie camera validă. Președintele ordonă o pauză, ca deputații să se poată aduna. Iese la iveală, la redeschiderea ședinței, că mai mulți deputați erau la ședința comisiei judiciare ; de acea camera nu era validă. Președintele avertizează pe deputați ca asta să n'o mai facă : să țină ședințe de ale comisiilor când și camera ține ședință !

Urmează ordinea de zi : proiectul de lege despre *reforma dărei de alcool*.

Kecskeméthy are încredere în guvern și, de aceea, votează proiectul. Totuși are și îndrăzneala să spună că multe măsuri de ale proiectului jignesc interesele micilor proprietari.

Vorbește apoi în limba croată, croatul Surmin, spunând că proiectul păgubește interesele Croației. Guvernamentalul Lázár Pál aduce laude guvernului, care »se îngrijește atât de mult de

binele țării... Croatul Lisavac primește proiectul. E un fel de renegat, care a vorbit unguerește și a fost aclamat viu de unguri...

Renegatul român Burdea, care urmează la cuvânt, primește, natural, proiectul guvernului. Urmează Máté László, la proiect. Bozóky propune să se încheie, pentru azi, discuția. Farkasházy cere cuvânt la regulament. Președintele nu îi dă, ci declară că Csányi are cuvântul. A cesta nefiind de față, urmează tot Farkasházy la cuvânt ; cere să-și poată rosi vorba în ședința viitoare. Majoritatea însă îi respinge această cerere. Farkasházy, de năcaz, vorbește trei ore încontinuu. La păcăliti rău pe domnil mameuci.

Farkasházy ține o isteasă vorbire. Imediat la începutul vorbirii promite a vorbi, din răsunare, cât va putea de mult. În timpul vorbirii toți mameucii sunt absenți. Lunga și interesanta vorbire de abia e ascultată de câțiva inși. Nici chiar referentul proiectului nu e la loc, ci a trebuit reconduc în sală.

La 4 și 1/4, în loc de 1 și jum. se trece la *Interpelații*.

Interpelează : Hoffmann Ottó în chestia înființării unei episcopii gr.-cat. maghiare, Gratz (sas) amână interpelația în chestia convenției comerciale cu România, Molnár Akos interpelează în chestia expoziției maghiare din Londra. Bozóky interpelează în chestia de irregularități administrative. Magdici, în limba croată, injură guvernul că permite cele mai mari volocii, în Croația. Croatul Surmin combate, într'o altă interpelație, politica de vexație a guvernului, în Croația. Mai interpelează croații : Magdici (a doua-ora), Roltz și Babici, toți în chestii coate, criticând aspru guvernul.

Interpelațiile se predau ministrilor, iar ședința se ridică, în sfârșit, la orele 5 și câteva minute.

Coresp.

Chestia germano-ungară.

Acesta este titlul articolului de care am amintit, publicat de *Lutz Korodi*, fostul deputat sas naționalist, în »Preussische Jahrbücher«. El ne aduce dovezi nouă, că pretinția sașilor cu ungurii este numai spre pierdere, nu numai morală, dar și reală, a sașilor.

Dăm din articol partea care să referă la politica săsească :

»Mai serioase sunt îngrijorările ce i-a cuprins pe sași, pentru critica de desaprobară ce li-s'a făcut față de atitudinea deputaților sași. Ei s'au tem într'adevăr că va suferi simpatia imperiului german față de elementul german din Ungaria. Pentru aceea redactorul ziarului Sieb. D. Tageblatt, Emil Neugeboreu, s'a hotărât, în înțelegere cu reprezentanții actuali ai politicii oficioase săsești, să facă în ultimele 3 săptămâni un turneu prin Germania, cu scopul să explice și să câștige partizani pentru politica săsească. Aceste conferințe, ținute înaintea membrilor societăților : »Alldeutsches Verband« și »Allgemeiner Deutsche Schulverein,« au fost publicate în Preussische Jahrbücher :

Ideia principală a acestor conferințe e tesa, că »sașii trebuie să se alipească politicește la unguri, dacă volesc să împiedice turburarea vieții lor naționale, și culturale.«

Căldura nu și-a prea ajuns scopul ; căci dl Neugeboreu n'a putut convinge pe ascultătorii cari *canos referințele din Ungaria* despre corectitatea și nevoia tacticii lor.

Pentru că de abia mai zilele acestea am aflat, că vestita lege școlară e pusă în aplicare cu cea mai mare strictețe mai ales în școlile săsești.

Iar pe deasupra acum să gătește un proiect prin care să maghiarizează școalele de repetiție și de meserie ; și altul prin care să opresc firmele neungurești. Tatăl acestui proiect nu e altul decât secretarul ministrului de comerț, ales în un cerc săsesc (Szteréayi, la Brașov).

Prin urmare de geaba zic sașii, că »cercurile conducătoare maghiare să conving tot mai mult că maghiarizarea sașilor e zadarnică, fără scop și păgubitoare întâi de toate ungurilor și că e »interesul ungurilor păstrarea sașilor ; Insuși guvernul unguresc să aștepte prin organele sale să-i convingă că se află în răstăcire foarte mare.«

Astfel înțelegem de ce crește tot mai tare curentul contra politicii de azi a sașilor. Va trebui să recunoască în sfârșit, că fiecare german poate susține numai unirea tuturor germanilor din Ungaria. Mai ales că intrarea sașilor în partidul guvernamental n'a putut opri loviturile contra germanismului. Căci nu poate fi întâmplare, că legile din ultimii 15 ani prin cari sunt loviți mai greu sașii — legea numirilor de localități și cea școlară — s'au adus tocmai când erau sașii cu guvernul ? Și de ce chiar acum cu »unitatea intereselor germano maghiare«, e silit consistorul săsesc să scadă dela trei la doi ani termenul cât au să studieze profesorii lor la universitățile din Germania ? Asta înseamnă cam cu greu că ungurii sunt convingși despre necesitatea existenței sașilor.

Poporul săsesc vrea să se menție în totalitatea sa etnică și asta o vrea și conducătorii lui. Dar vedem la ei o confuzie regretabilă în înțelegerea noțiunilor politice. Astfel a fost posibil ca unul dintre deputații sași să zică despre revizuirea regulamentului camerei, — despre care Kossuth zicese că e merită să nimicească pe opozanți — că ea e punerea în aplicare a »principiului parlamentarismului, fără de care stăpânirea în parlament ar fi căzut în miza minorității și s'ar fi oprit mașina parlamentarismului în Ungaria«. Zău trebuie multă abnegare să ungi cuțitul ghilotinei merite să te omoare...

Opinia publică nu s'ar ocupa așa de dea de chestia săsească, dacă ea s'ar putea scoate din complexul chestiei naționalităților ca ceva de sine stătător. Ar voi să o scoată guvernul maghiar, ca să ște de parte pe sași de ceilalți germani și de celelalte naționalități. Andrássy zicese când cu chestia limbii din Odenburg, că nu e bine să-i îndârjească și pe germani, căci au destul de lucru cu românii și slavii și nu se pot lupta pe toate liniile cu naționalitățile. Ei bine, s'a făcut atâtea pentru îndușmânirea germanilor, încât nu înțelegem de ce germanii li dau posibilitatea lui Andrássy să rezolve chestia în etape. Insuși ministrul le dă în mână tactica ce trebuie să o poarte, spunând că nu se poate lupta în toate părțile deodată.

Sărbările meseriașilor din Blaj.

În zilele de Rosalii tinăra și viguroasa reuniune a meseriașilor români din Blaj a aranjat din prilejul sfințirii steagului său o serie de festivități sprijinite călduros de cărturăria, aleasă a Blajului. S'a dat un concert și-un teatru reușit. A doua zi de Rosalii s'a săvârșit ceremonialul sfințirii steagului înaintea catedralei, în piața mare a Blajului. Lume multă și distinsă, țărani din satele împrejurimii, veniseră să dea un viu colorit aspectului sărbătoresc al ceremonialului. Erau de față reprezentanții reuniunilor surori din Sibiu, Cluj și Sebeșul-săseșc. După stropirea steagului părintele canonic dr. Augustin Bunea a rostit un remarcabil discurs, făcând o sănătoasă impresiune asupra mulțimei. Părintele Bunea precizează rostul meseriașilor români în păstrarea caracterului românesc al Blajului, după cum urmează :

Scopul general al nizuțelor voastre este, să formați vol mezul cel mai sănătos și mai puternic al Blajului, pentru că prin voi să se păstreze pururea caracterului românesc și creștinesc al acestui orașel, pe care pronia dumnezească l-a ales să fie scaunul celei mai înalte și sfinte instituții creștinești, ce o au o parte dintre români.

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás

măstru de monumente și pietre de similă.

Fabricație proprie din marmură, granit, seynit, labrador etc., din pietre de marmură magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central : **Kolozsvár, Dézsma-ut. nr. 21.** Telefon 662.

Filiale : Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatok.

Când fericitul episcop Ioan Micu Clain a întemeiat Blajul, ca oraș, el a voit, ca nici el, nici următorii săi să nu trăiască între streini, ci între credincioșii din zămul lor, căci numai așa își pot împlini în libertate misiunea lor grea și plină de răspundere înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor. Mulți dintre vechii locuitori ai Blajului nu au priceput acest rost al orașului nostru și nici chiar binele lor propriu. Ei și-au părăsit meseriile, care le erau un izvor nesecat de bunăstare și s'au apucat de lucruri mai ușoare, mulțumindu-se unii numai cu venitele, ce le puteau avea de la niște școlari săraci. Din pricina acesteia cele mai multe din vechile familii au sărăcit și s'au sfârșit, ori s'au împriășiat, și dacă voi, iubitorilor meșteriei, nu le-ați fi luat locul și nu ați fi înțeles rostul Blajului și binele vostru propriu, astăzi acest oraș și-ar fi pierdut mai de tot caracterul său românesc și creștinesc. Lucrați deci și în viitor pentru acest scop frumos. Cumpărați articli, de care aveți trebuință pentru meșteriile voastre, de la neguțarii creștini și români, ca astfel să puneți temelie la o clasă puternică de neguțarii creștini și români din Blaj.

Nu uitați a intra în atingere deasă și prelușcă cu poezia noastră românească din jurul Blajului, căci clasele orășenești nu pot trăi fără de sprijinul satelor. În legătură strânsă cu locuitorii români din Blaj și cu satele românești din jur, voi veți putea crea în scurtă vreme un oraș, care se fie mândria voastră cea mai îndreptățită, fala neamului românesc și adăpost sigur pentru sfânta noastră Mitropolie. Vă predau deci acest steag binecuvântat și sfârșit de Dumnezeu în urma rugămintilor ferbinți roșite de toți cei de față. Păstrați-l pururea nepătat și cinstit, ca simbol al hâniciei voastre din trecut, al legăturilor voastre de frăție românească și creștinească de astăzi, și al aspirațiilor voastre alese și mari din viitor. Faceți, ca decători veți scoate acest steag, spre a fi în viitor mândru între voi, el să poată spune tainic de o nouă izbândă pentru voi pentru acest oraș, pentru biserică și pentru neamul nostru.

A mai vorbit din acest prilej neobositul conducător al meseriilor, profesorul Gavrilă Precup, stărnind caldă însuflețire.

Exc. Sa mitropolitul dr. Victor Mihali face pe scurt istoricul Blajului, scoțind în relief menirea lui culturală românească, ce va avea s'o dovedească întet și în viitor. În aceeași zi fruntașii au luat împreună masa la un otel, rostindu-se și aici mai multe toast însuflețite dintre cari remarcăm pe cea a ilustrului nostru politician dr. Iuliu Maniu, despre clasa de mijloc.

Serbările dela Sibiu.

— Corespondență particulară a »Tribunei«. —

Dintr'o corespondență primită dela Sibiu, mai dăm următoarele despre festivitățile d'acolo :

Reuniunea română de muzică din Sibiu, a pășit în zilele acestea iarăși înaintea publicului, serbând memoria va'orosului compozitor român Ciprian Porumbescu, dela cărui moarte sau împlinit 25 de ani. Meritul lui Porumbescu, este, că el a fost cel dintâiu care a adunat cântece populare.

În cei 29 de ani cari l-a fost dat să-l trăiască a compus 200 de cântece, dintre cari 70 coruri și opereta »Craiu nou«.

Serul festivităților s'a deschis prin parastasul celebrat luni în 2/15 iunie în biserica catedrală cu concursul corului dela »Seminarul Andreian«. După parastas a avut loc la orele 11 o. un concert »matineu« cu intrare liberă.

În cuvântarea de deschidere dl. președinte *Dr. E. M. Cristea* a vorbit despre puterea muzicii înd. ozebi despre puterea muzicii național populare și a sfârșit exprimând dorința de a se culiva și pe mai departe cu stăruință muzica noastră populară. Un bun studiu despre viața, talentul și activitatea compozitorului Ciprian Porumbescu ne-a dat profesorul seminarial *T. Popovici*. Orchestra orășenească a executat frumoasa uvertură națională, de *A. Bena*, care a fost rădat și a-

plaudat cu entuziasm din partea publicului. Corul reuniunii sub conducerea d-sale a cântat »Imn« de Porumbescu, »Suspine« de A. Bena și »Hora« *G. Dima*.

Seara a avut loc în teatrul orășenească reprezentație a două piese populare »*La șezătoare*« licoană din popor, muzică pe motive românești de *dr. Tib. Bredicean*, textul de *C. Sanda-Aldea* și *dr. G. Borcia*. 2. »Craiu nou« operetă în două acte de C. Porumbescu textul de V. Alexandri. Mulțumită ostentelor dlor *Tib. Bredicean*, *A. Bena* și a hânicului regisor *G. Enescu*, am putut asista la o reprezentație desăvârșită.

»*La șezătoare*« are înainte de toate farmecul de a fi ceva cu totul nou. Pe lângă aceeași mai e muzica admirabilă și textul cât se poate de frumos copiat după natură. Cei doi distinși colaboratori, *novelistul și poetul*, au știut minunat zugrăvi licoana credincioasă a șezătoarei. — Actorii s'au achitat de rolurile lor ca niște adevărați artiști, corurile au fost executate și ca o zână strălucește între surate dna V. Trifan, care cu vocea admirabilă a fermecat publicul, iar prin jocul ușor și sprinten a adus viață și mișcare pe scenă. Dna *Tulia Bogdan* s'a prefăcut de minune într'o babă blajină și simpatică. Dna *Dancăș* și dna *Navrea* ne-au înveselit cu glumele pline de haz. Vocea și jocul dnei *Roșca* au plăcut foarte mult, iar dna *Voll* am s'a aflat de minune în rolul fatișoarei vioae și gureșe.

Compoziția nu mă pricep să o critic, dar inimă am și eu și m'am înafiețit nespun la auzul admirabilelor melodii populare atât de frumos armonizate de dl. Brediceanu. De altfel și publicul a manifestat o extraordinară însuflețire prin aplauzele și ovaiunile binemeritate făcând compozitor, cărui i-a oferit o liră împodobită cu flori și o coronă de lauri.

A urmat cunoscuta operetă »Craiu nou«. Rolurile principale au fost și aci susținute cam tot de diletanții din »Șezătoare«. Țin să amintesc pe dna *Lucia Barbu* care a binevoit să primească rolul Anice, și pe dl. *Curea*, care a stărnit mult haz în rolul grecului.

Drăguțele d-șoare din Sibiu în costumele săliștenești »*La șezătoare*« și în bogatele costume din Țară în »Craiu nou«, erau mândre »*de să le sorbi cu cretință cu tot*« după vorba lui Moș Corbu (rol. f. bine interpretat de trologul *Ghișă*). Dl. *Iuliu Enescu* ca moșnag în »Șezătoare« și ca șef de jandarmi în »Craiu nou« a fost viu aplaudat pentru jocul său, care aproape îl scoate din rândul diletanților.

Marți și Joi s'a repetat reprezentarea acestor piese. Joi seara dl. *A. Bena* a repetat și uvertura d-sale prin ind aplauze călduroase din partea publicului iar din partea reuniunii un frumos dar spre amintire.

Succesul serbărilor a fost desăvârșit. a.

D'ale învățătorilor.

Despărțământul Boroșineu al reuniunii inv. gr. or. români din 7 protopoplate aradane. Apostolii graiului și scrisorii românești învățătorii aparținători despărțământului Boroșineu și reuniunii inv. gr. or. români din cele 7 protopoplate aradane, conduși de dorul de înalțare s'au revăzut iarăși după muncă de un an în conferință la 12 luna trecută în comuna Berecheiu — unde la urma schimbărilor de idei — să și dea împrumutat imbold pentru cultivarea limbii curate a poporului, pentru prosperarea școlii române.

Iată, decurgerea ei:

După participare la actul chemării duhului sf. săvârșit de către preotul local *Ioan Popoviciu* ne-am adunat cu toții la școală, unde învățătorul *Nicodim Bugariu* a preles din exercițiile de cugetare și vorbire la cl. I. »*Omul*«, iar la cl. II. »*Cele 5 simțuri*«.

După dimiterea școlărilor președintele despărțământului *Pavel Dârlea* prin cuvântul prezidial în care ne îndeamnă a fi fiecare la postul său apostol vrednic de aceasta chemare grea dar sublimă și după ce salută cu drag în mijlocul nostru pe P. on. domn protopresbiter tractual *Ioan Georges*, pe domnii preoți *Ioan Popoviciu*, *Atanasiu Popoviciu*, *Ohorgh'u Popoviciu* și *Simion Bulcu* cari ne-au onorat cu prezența lor — declară conferința de deschisă.

Să cetește apelul nominal și să constate, că cu excepțiunea alor 2 sunt toți membrii prezenți. — O dovadă, că sunt conștii de scopul marelui urmări de conferințele noastre.

Urmează conform programului reflexiunii asupra prelegerii ascultată în școala învățătorului *Nicodim Bugariu*. Această, după binevoitoarele observări ale președintelui *Pavel Dârlea* să declară de succesă.

Rapoartele prezidiului, bibliotecarului și casarului să iau la cunoștință.

Membru *Pavel Leu* își cetește lucrarea »Care poate fi cauza insuficientului interes arătat de unii membrii față cu reuniunea lor și prin ce s'ar putea amblișiona la o conlucrare mai intensivă«. Se hotărăște a se transpune în întregime biroul central.

Se dă apoi celtre dizertației membrului *Nicolae Pășulă* »Muzica în școala populară«, care a fost ascultată cu viu interes. Dizertantul a dovedit, pe deplin iscusința sa în studiul muzicii. Iar conferința primește hotărârea unanimă a se transpune comitetului central pentru susceperea ei în programa adunării generale.

Interesantă și vastă disertație »Spiritul vremii și învățătorul român« a membrului *Avram Indreica* a dat anză la vii discuții în urma cărora să predă unei comisii spre studiere.

Tuturor dizertanților conferința le votează mulțumită protocolară.

Locul proximei conferințe să hotărăște a fi comuna Boroșineu.

Exhaurindu-se astfel programul zilei, președintele la cuvinte calde mulțumind celor prezenți pentru sprijinul dat, declară conferința pe la orele 2 p. m. de încheiată.

După prânzul comun luat în casa învățătorului *Nicodim Bugariu*, ne-am depărțat fiecare la ale sale.

Numai muncă, căci activitatea este sângele vieții noastre morale!

I. Maria.

Din România.

Dela Curte. Din Sinaia ni-se anunță că *M. S. Regele* se afiă perfect sănătos.

Zilnic, Suveranul face pe jos dese preumbari în jurul Castelului Peleş.

Din străinătate.

Politica externă a Germaniei. — Ziarul »*Norddeutsche Allgemeine Zeitung*« zice următoarele: În judecarea situației politice se arată o neliniște, care are ca origine nesiguranța dacă se va forma o nouă constelațiune care ar putea să facă mai grea soluțiunea pacifică a cesiunilor pendinți. Ar fi greșită de a se nega că pot să rezulte discuțiuni dificile pentru diplomație. Dar nu trebuie să se uite că prin descrierea exagerată a primejdiiilor posibile se pregătesc soluțiunile sănătoase, cari se împun tuturor Puterilor prin interesul comun. Dintr'un timp de așteptare cum este cei de acum se cultivă invențiunile tendențioase. Politica germană are motiv particular de a fi veghetoare deoarece mai toate aceste zvonuri sunt îndreptate în contra ei.

Ziarul suscită relevează câte-va din aceste zvonuri cu desăvârșire nefundate mai ales acela că Germania ar fi autoarea războiului ruso-japonez, că ea dă consiliu la Constantinopol pentru a pune pe Turcia în dispozițiuni războinice, că armata din Persia este datorita Germaniei, că Germania ar fi trimis în Afganistan sub-ofițeri ca instructori etc. și reponază presa germană că în acest moment în care cesiunea orientului apropiat este de cea mai mare importanță a lansat știrea că d. de *Marshall* va fi rechemat și înlocuit prin inspectorul general *Von der Goltz*.

Ziarul conchide: Conștința forței noastre ne dă încredere și liniștea care singură este demnă de un popor mare și pacinic!

Excadra engleză în marea Adriatică. Din *Triest* se anunță că în 6 iulie va sosi acolo o excadră engleză și va sta până la 13 iulie. Excadra se compune din două încrușișătoare și din patru puncerate, cari au câte 750 de tone. Flota va fi comandată de vice admiralul *Charles C. Drury*. Uaele dintre aceste vase vor pleca în

13 Iulie la Pola unde vor sta până la 17 Iulie. Pancerații »Ocean« pleacă din Triest la 16 Iulie și va merge direct în Grecia. Celelalte vase în intervalul dela 17—21 Iulie vor petrece în portul dela Fiume. În 23 Iulie celelalte trei pancerate vor merge la Spalato, iar încrușișătoarele la Sebenico, de unde apoi împreună se vor duce la Corfu.

Nelinștirii în Germania. Articolul de alături al ziarului »Nordeutsche Allgemeine Zeitung« scris într'un ton amenințător a produs vie impresie în cercurile politice din Europa. Această impresie este mărită de știrea că articolul din »Dortmunder Zeitung« ar fi compus de cancelarul Bülow care înainte de publicare a și fost arătat împăratului Wilhelm II.

Cercurile diplomatice nu sunt dumerite că împotriva cui este îndreptat acest articol.

În Germania se crede că atât Franța, Anglia cât și Rusia vor lucra pentru menținerea echilibrului universal de până acum.

Diplomația din Berlin e frământată mult în urma întevăderii dela Reval. Nimic însă — scrie »Nord. Allg. Ztg.« — să nu credă, că această nouă fază a situației politice va schimba tactica cumpănată de până acum a Germaniei, — într'o tactică agreabilă.

— Ziarul »Post« spune, că știrea publicată de ziarul »Dortmunder Ztg.« este officios confirmată. Împăratul Wilhelm a ținut vorbirea pe câmpul de exerciții dela Döberitz, ea este de caracter militar și nu politic și n'a fost destinată publicității.

Ziarul »Tägliche Rundschau«, care stă în apropierea curții imperiale scrie următoarele:

Cancelarul imperial, Bülow s'a simțit îndemnat să desmintească știrea colportată de ziare prin care este acuzat, că nu ar fi consimțit cu vorbirea ținută de împăratul Wilhelm la Döberitz, în prezența atașajilor militari străini. În astfel de stări critice, nici nu se poate închipui, ca un domnitor să vorbească despre situația politică fără sfatul sfetnicilor săi. Germanii privește în fața primejdiei ce s'a apropiat, — înarmându-se pentru delăturarea acestei primejdii.

Un început bun pe Târnave.

»Mugurul« însoțire economică comercială în Ibașfalău.

Inteligența, preoții, învățătorii din Ibașfalău și jur la inițiativa însufieșitului avocat tânăr dr. Alexandru Morariu, s'a întrunit la 11 Aprilie 1908 în Ibașfalău. Constatându-se sărăcia românilor târnăveani — față de bogățiile sași și unguri și luând în vedere interesele mari economice ale poporului nostru, a tratului mai ușor și a agriculturii lui mai raționale, cu o însufieșire unanimă, au hotărât înființarea unei tovărășii economice comerciale sub numele de »Mugurul« cu sediul în Elisabetopol (Erzsébetváros).

Această însoțire nu e a unui individ sau a unei clase dornică de îmbogățire și exploatare, ci e o însoțire a tuturor românilor, cari doresc să fie membrii ei.

Știm bine toți, că suntem un neam sărac și vedem cu toții starea agricolă înapoată și nerațională a poporului nostru, care geme de necazuri zilnice ce-l copleșesc tot mai mult.

De aceea această însoțire — fără îndoială — e cea mai potrivită de a ajuta pe țărani din acest ținut, a căror vii pustii de filoxeră așteaptă o reînnoire, ca astfel poporul să-și recâștige alngurul venit de odinioară, din care venit bietul țărăn român își putea plăti celea dări grele, suflând mai ușor.

— Și s'a mai înființat această tovărășie și pentru aceea, ca poporul să se convingă odată — că într'un adevăr — dacă noi cărturarimea, ne place a ne numi »luminătorii« și »ajutătorii« poporului — zic — prin această însoțire, care aievea ridică starea materială alui, acest popor să se convingă odată, și într'un adevăr să vadă, că suntem pentru el nu numai cu gura, ci și cu fapta.

Deci, pe acest temel s'a înființat însoțirea »Mugurul« să ne ajutăm țăraniul nost.

Însoțirea se va ocupa în prima linie cu producerea și vinderea altoilor de viță, acestea pen-

trucă să ajute pe țăraniul noștri la înnoirea viilor, căci via pentru țăraniul târnăvean e izvorul cel mai bogat de câștig.

Tovărășia deja și-a început lucrarea, încât deja în toamna anului 1908 va putea vinde altoi de vițe.

Dupăce însoțirea va întâmpla mulți sprijinitori între inteligență și popor, se va ocupa cu diferite întreprinderi de economie și comerț precum: înființarea magazinelor de bucate, de lemne, mașini și diferite instrumente economice, cu arendări și exarendări de moșii, parcelari de pământ, exploatare de păduri etc. cu un cuvânt va exploata orice teren economic, comercial pe care îl va afla cu scop.

Membrii tovărășiei »Mugurul« e care subscrie cel puțin 1 cvotă de 10 cor. plătită în decurs de un an, în 4 (patru) rate.

În spețe de fondare se solvește după fiecare cvotă 60 fileri. — Cel ce subscrie mai multe cvote se bucură de un mai mare favor și câștig din averea societății.

On. Redacțiune! Cât se poate de scurt am arătat însămnătatea și scopul tovărășiei »Mugurul« care e bazată pe legea comercială provăzută cu statute, având direcțiunea sa, comitet de supraveghere și număroși membrii de încredere din satele noastre.

Intemeietorii tovărășiei au hotărât ca Duminecile și în sărbători vor cutiera toate satele din com. Târnavei mari și mici și se vor extinde și asupra altor ținuturi românești, unde prin prelegeri folositoare vor îndemna poporul ca, cu mic cu mare se sprijinească însoțirea.

Căci susnumita însoțire e unică în felul ei pe terenul producerii de vițe la români.

Turneul pentru câștigarea de membrii s'a început, căci vrednicul fruntaș a neamului dr. Alexandru Morariu însoțit de mai mulți preoți și învățătorii a cutierat vre-o 12 (doisăsprezece) sate ale căror populație deși mică a dat numărul număr de 1400 membrii cu 2200 cvote subscrise. — Adecă un capital destul de frumos care numără 2200 cor. — Și dacă tovărășia va fi întâmplată cu dragoste vom putea conta în vre-o 10000 de membrii și la mai mulți de e cu puțință.

Deci e datorința fleștecărui român inteligent a sprijini și îndemna pe toți p'ugarii noștri, se între în această însoțire salutară și românească — dar binevenită între noi.

Știm bine că alte popoare pe acest teren au devenit bogate și tari, cari azi se măsură cu lumea cum sunt englezii, germanii etc.

A sosit vremea se nu ne mai lăsăm exploatați de toate veniturile străine ce vin la noi săraci, dar banul nostru îl îngrașă! — Se deșteptăm la popor cultura rațională a economiei — dându-i o direcție nouă spre ridicarea lui.

Se lăsăm uneltele teoriei și vorbele goale ce zilnic umplu ziarele noastre — fără de nici un efect și se ne punem pe lucru, căci dacă zici: »Doamne ajută« »să-ți vadă și mâna pe sapă« zice di Iorga.

Așadară toți românii de bine, cari înțeleg folosul acestei tovărășii, ce așa de temeinic ajută și promovează interesele economice ale poporului nostru, stărnește în el gustul de comerț ce l-ar putea ușura tratul — se deșteaptă în el acea mândrie, cu care va și desprețui și se va feri de jidan și străin, care l-a vândut românului tot scump, și el l-a dat jidanului ori altuia totdeauna ieftin — zic după toate acestea astfel de tovărășii pentru poporul nostru sunt o școală, sunt o pregătire sănătoasă pentru viitorul ce ne așteaptă.

Astel de însoțiri ar trebui înființate în toate comunele românești din Ungaria, cari însoțiri ajutate de băncile noastre, sprijinite de întreg neamul desigur că în scurt timp ne-am pomeni în o epocă nouă de dezvoltare a neamului în toate direcțiile.

Mai mult — despre organizarea însoțirilor ar trebui alcătuite manuale de specialiștii români, cari manuale, ca studii obligate ar trebui studiate și învățate de tineretul nostru la teologii și preparandii.

Și când preoții și învățătorii satelor noastre pregătiți îndesjuns pentru acest scop, ca nouă generație, își vor și îndeplini chemarea și mai bine între popor.

Atunci însoțirile ajutate de băncile noastre, sprijinite cu căldura de intelectuali și neamul întreg,

în 5—10 ani vom putea numi națiunea noastră cea mai fericită.

Deci ca să fim liniștiți în conștiința noastră, că am făcut bine pentru popor ajutându-l, să înființăm tovărășii. Iar pe celea înființate cu toții să le sprijinim. Căci dacă vom dezvoltă cultura rațională economică a poporului, ridicându-l la o stare materială înfloritoare, făcându-l posibil tratul mai ușor, croindu-l un viitor mai fericit, zic când acestea lipsuri le vom săvârși cu drept cuvânt ne putem numi cărturarimea »luminătorii« și »ajutătorii« neamului, căci atunci nu noi ne numim — ci ei ne vadă că aievea suntem așa.

Al. Sighișoreanu.

Examenul și serbarea de încheiere la școala civilă de fete gr. or. română din loc.

— Raport special. —

Sâmbătă în 7/20 Iunie s'a ținut examenul cu fetițele dela școala civilă din loc în prezența comisariului Consistorial părintele Traian Vașlanu și a unui public frumos, în mare parte țărani, părinții elevelor. Examenul a reușit pe deplin, satisfăcând frumoasele nădejdi legate de dezvoltarea acestui institut. Expoziția lucrărilor de mână a stârnit admirația tuturor prin bogăția motivelor ei românești și prin varietatea ei. Unchiul unei eleve — țărăn — încântat de atâta frumusețe a telegrafiat fetiței lui de acasă, să vie la Arad să vadă și ea. O dovadă emoționantă de aleasa creștere ce se dă fetelor în acest institut. Duminecă în 8/21 Iunie s'a săvârșit serbarea de încheiere a anului școlastic. Festivalul a fost de asemenea variat. Elevele au declamat și au cântat la pian etc., dovedind un spor multumitor.

Părintele Traian Vașlanu emoționat de frumosul rezultat a adresat elevelor și părinților de față cuvinte calde, relevând datorința părinților de a desăvârși educația elevelor primită la școală ținând mereu vie dragostea de lege și de carte românească în sufletul lor în decursul ferilor. Îndeamnă părinții ca și pe viitor să-și aducă fetele la acest institut, unde celea mai fragede mlađițe ale neamului primesc o adevărată creștere românească și creștinească. Cuvântarea părintelui Vașlanu a făcut profundă impresie. Dna directoară dr. Ciuhandu răspunde emoționată, lămurind rostul institutului și prevestind o frumoasă dezvoltare în viitor.

Frumoasa vorbire a dnei dr. Ciuhandu e vrednică să fie cunoscută de toți cari se interesează de soarta acestui însemnat institut românesc. Vom da-o în numărul de mâne.

Toți cei de față s'au îndepărtat cu sufletele pline de mulțumire, convinși că în acest institut se muncește cu dragoste și zel, că se împlinește misiunea culturală ce o are aici la periferiile vieții noastre naționale. Felicităm călduros pe profesoarele institutului de frumosul seceriș.

H A Z.

Explicația unui băutor;

— Știi tu mă pentru ce beau halbele una după alta? — Când beau prima halbă simt că devin alt om și omul ăla vrea și el o halbă — și așa mai departe...

NOTĂȚI.

ARAD, 22 Iunie n. 1908.

— Examenul de maturitate dela gimnazul din Blaj s'a terminat Sâmbătă la 13 Iunie a. Adurat o săptămână încheiată. Examenul s'a ținut sub prezidiul dlui Kuncz Elek director școl. suprem în Cluj, fiind de față afară de profesorii gimnaziali, Rev. Alex. Uliăcan, ca exm'sul Consistorului mitropolitan. La examenul verbal, după ce la scripturistica au corăspuns toți au fost admiși toți elevii adecă 49 înși. Dintre aceștia au fost decorați de maturi cu foarte bini 4: Rusu Octavian, Roșcău Dumitru, Măcelar Alexandru, și Dănilă George; cu bine 15: Andreu Alexandru, Dian Eugen, Borșan George, Dancu Vasile, Făiu Ioan, Groza Teodor, Lupean Octavian, Mioc Ioan, Nicolae Leon, Podoabă Augustin, Ramonșan Enea, Rus Vasile și Vescan Nicolae; dintr'un obiect au căzut nouă; iar 22 au fost declarați de maturi. Pe un an nu a fost respins nici unul. Rezultatul a fost în general foarte mulțumitor.

— Tiner român distins în Viena. Cronica centrală a jurnalului »Neue Freie Presse« de Miercuri 16 I. c. aduce o recenziune asupra reprezentăției operei »Figaro« de Mozart prin elevii conservatorului din Viena.

Printre soliștii, de alte neamuri a fost și un român, domnul Medincea, care la rolul lui Figaro a arătat multă inteligență și energie în cântare.

Ne bucurăm că domnul Medincea, un brav fiu al neamului nostru din ținutul Caransebeșului, a reperiat un succes așa de frumos și mult promițător.

— Cununie. Dl. *Iuliu Patil*, învățător în Lipova, cu dna *Adriana Belu* cununăți. Deznă, 21 Iunie 1908. Le dorim viață senină!

— Excursiune școlară. În zilele de 3—5 Iunie v. 28 de școlarii dela gimnazul din Brad au făcut o excursiune de studii la Hunedoara și Ghelar, sub conducerea profesorilor dr. Ioan Radu și dr. Traian Suciu.

Pe lângă lămuririle de lipsă date de profesorii conducători școlarii au privit de aproape următoarele: Cetatea Davel, școala reală, casa comitatului și clopitoria de piatră din Deva, monumentul lui Bim dela Simerle, castelul Huniadeșilor și cuptoarele de fier din Hunedoara, linia ferată dintre Hunedoara și Reșișoara, bala de fer dela Ghelar cu toate instalațiile ș. a.

În Hunedoara au fost găzduiți cu multă ospitalitate de românii de acolo. S'au simțit ca acasă. Au căpătat și de mâncare, cât li-a trebuit. Ba st doamne Păcurar, Osvadă și Macrea i-au provizut cu vîptualii pe excursioniști și pentru excursiunea la Ghelar, unde dl învățător-candidat de preot Ludu a binevoit a-i însoți.

Amintirile din acea excursiune pe deplin succesă nu se vor șterge nici odată din inimile celor ce au avut norocul să ia parte la ea. Nu se pot recomanda în de ajuns pentru școlile noastre astfel de excursiuni, cari lărgesc cercul de cunoștințe al copiilor noștri, întăresc în ei simțul de solidaritate, li deșteaptă în privința socială făcându-i mai prezentabili și mai curajoși și le dau prilejul să-și cunoască frații din alte părți.

Bucurându-ne de ospitalitatea centrelor noastre românești și reflectând în favorurile de călătorie asigurate prin ordinațiunile ministeriale, atari excursiuni se pot face foarte lefite. Fiind ele cea mai bună școală pentru viață, nădăjduim, că bunul obicei introdus în anii aceștia la gimnazul din Brad se va păstra și în viitor. Mai ales acumă când atențiunea tuturor e îndreptată spre acel prea scump gimnaz, pe care trebuie să-l întregim grabnic la opt clase, căci existența lui numai așa poate avea rost. Brad, 19 Iunie n. 1908.

Dr. S.

— Dela Sibila ni se scrie: În zilele Rusaliilor siblenii au mai avut și a'tă sărbătoare. Le-a fost dat să primească cu toată dragostea și cu cea mai sinceră simpatia și însuflețire pe lubitul novelist C. Sandu Aldea cunoscut publicului ardelean din colcanele »Lucașărului« al cărui cola-

borator statornic, mult cîștit și apreciat este, cunoscut acum publicului sibilian și din »Șezătoarea« diui Brediceanu al cărui text frumos l-a scris d-sa cu dl I. Borcia. Sandu Aldea a fost însoțit de dl I. Răducean, directorul băncilor populare din țară, alt oaspe drag, de dragul căruia a venit și dl V. Osvadă dela Hunedoara să-l vadă, să-l cunoască și să-l întovărășască.

Oaspeții au fost călduros sărbătoriți de toți prietenii, cari nădăjduesc, să-l vadă cât mai des și cât mai mult în mijlocul lor. L.

— Sinuciderea sculptorului Franasovici. »Viitorul« de Dumialcă scrie: Eri dimineața pe la orele 10, sculptorul Dumitru Franasovici, în etate de 29 ani, domiciliat în str. Muzelor No. 17, s'a sinucis trăgându-și un glonte de revolver în partea stîngă a pieptului.

În stare foarte gravă, sinucigașul a fost transportat cu ambulanța soc. de salvare la spitalul Brăncovenesc.

Dumitru Franasovici avea un atelier de sculptură, iar cu locuința stătea în strada Muzelor No. 17, într'o cameră mobilată la dna Varvara Iovitz, proprietara unei foarte modeste locuinți.

Azi dimineață Franasovici a venit acasă la orele 6, pe la orele 9 și jumătate dna Varvara Iovitz a auzit o detunătură puternică în camera în care locuia Franasovici. D-na Iovitz alergă în grabă ca să vadă ce s'a întâmplat. Ușa dela cameră era însă închisă pe dinăuntru, așa că neputînd intra, d-na Iovitz trimise pe un student la circumscripția 21 și aviză pe d. subcomisar Oprescu de cele ce se întîmplase.

D. subcomisar Oprescu veni imediat la fața locului. Sub ușă s'a găsit un pelec de hîrtie pe care Dumitru Franasovici scrisese următoarele:

»Cer și ordon să nu între nimeni în camera aceasta înainte de orele 9 și jum., când va veni o persoană pe care o aștept.

Cu toate acestea subcomisarul deschise ușa cu forța și intră în cameră. Dumitru Franasovici se afla întins în pat cu fața în sus. În mîna stînga a bătută plină de sînge. Din piept îi curgea un șiroi de sînge.

A'turi de dînsul se afla un revolver mic calibru 7, din care lipsea un singur glonte.

Sinucigașul dînd încă semne de viață, s'a chemat ambulanța societății de salvare care l'a transportat la spitalul Brăncovenesc.

Starea lui Dumitru Franasovici nu este gravă. Sunt multe speranțe că el va scăpa cu viață.

— Cazuri de moarte. *Romulus Nicoară*, fost comptabil la Institutul de credit »Ardeleana« și la spitalul comit. din loc, oficer în rezervă — și-a dat nobilul său suflet în mîinile Creatorului, Sâmbătă, în 20 Iunie st. n., la 4 ore d. am. Rămășițele pămîntești ale scumpului defunct, s'au așezat spre veșnică odihnă Luni, st. n. la 4 ore d. m. din spitalul civil în cimiterul gr.-or. român din Deva. Fie-i țîrîna ușoară și memoria binecuvîntată!

— *Dr. Alexandru Ceușanu* medic, vicepreședinte al insti. de cred. și economii »Mureșana«, a încetat după lungi și grele suferințe Duminecă, în 21 Iunie 1908 la 3 ore dimineața în anul al 54-lea al vieții și 24-lea a fericitei sale căsătorii. Rămășițele pămîntești ale scumpului defunct se vor așeza spre eternă odihnă azi Luni, în 22 Iunie a c. 5 ore post meridiene în cimiterul bisecel gr. cat. din Reghinul-săsesc. Fie-i țîrîna ușoară și memoria binecuvîntată.

— Biblioteca Academiei române. Mișcarea în luna Maiu 1908. A. *Cărți tipărite*: 1. Cerute cu buletine 664 cettori, 1898 volume. 2. Imprumutate acasă 8 cettori, 44 volume. Total 672 cettori, 1942 volume. Aflătoare în sala de lucru 1827 volume.

B. *Manuscripte și documente*: Manuscripte, 91 cettori, 150 volume. Documente, 32 cettori 6805 volume. Cărți vechi românești (1508—1830) 17 cettori, 40 volume.

— O vorbă respicată. Dl A. Gavra, notar în Buntești tot nu voește să înțeleagă, că-l strîns cu ușa și că nu poate răsturna cele ce s'au scris despre d-sa, fiind adevăruri crude. E deci lucru

fireac să declare că sunt »trădări« »mîncunți« și că cine scrie despre d-sa este un om care »se susține cu astfel de lucruri murdare«. Vezi d-le Gavra iară căzuși în groapă și iar dovedeși că ești de străin față de sufletul nostru românesc. Despre d-ta s'a spus numai atât, că în viața politică dovedești o atitudine ostilă intereselor noastre. Asta o recunoști și d-ta în răspunsul din nrul 124 al »Tribunei«, căci — zici — te oprește legea, D-ta totuși ai curajul a spune, că despre D-ta s'a scris trădări, »mîncunți« și »lucruri murdare«. Și fiindcă »stilu« e omul urmează că cine a scris este un »trădător«, »mîncinos« și un »murdar«. Dar cine a scris a apărut curatul și și frumosul steag național de amestecul nepoftit a unui om de calibrul dlui Gavra. Cine apără deci steagul național este un »trădător«, »mîncinos« și »murdar« prin urmare steagul național este steagul »trădătorilor«, »mîncinosilor« și-a »murdarilor«.

Aceasta părere despre steagul național nu poate s'o aibă decât cel mai sălbatic vrăjmaș al intereselor noastre românești, și n'am așteptat dela dl Gavra, care totuși a supt țîță românească și care a fost și teolog, să facă astfel de constatări în publicitate, cu atât mai vîrtos, că steagul național este cinstea întrupată pentru ori și care român de omenie.

Prin răspunsul dat dl Gavra s'a pierdut ori ce drept, ca să mai discut cu d-sa. *Correspondent*.

— Experimentarea contelui Zeppelin cu mașina de sburat. Am scris și noi despre încercarea contelui Zeppelin cu mașina de sburat. Precum se telegrafiază acum din Friedrichshafen experimentul a avut loc Sâmbătă la orele 5 p. m. deoarece aproape întreaga zi a fost vîfor pe lacul Boden, care a împedat încercarea cu mașina. În decurs de 7 minute mașina de sburat eră deja la o înălțime de 50 metri. În aer, Zeppelin, a făcut mai multe întorsături cu mașina, vîind astfel să arate, că nu se mai pot ivi inconvenientele din trecut, când la asemenea întorsături s'a prăbușit. Cu privire la timpul nefavorabil după o călătorie de zece minute, Zeppelin s'a scoborît.

— Din isprăvile superstiției. În comuna Bivolari, în apropiere de Iași, s'a întîmplat un fapt care pe cât e de grav e tot așa de ciudat.

Iată anume ce: A. um cîtva timp un copil din acei sat jucîndu-se cu un scrînciob, s'a încurcat între sfori și a murit sugrumat. Cadavrul a fost înmormîntat în cimiterul comunei, îmbrăcat în frumoase haine noi, dăruite de către proprietarul moșiei.

Ieri seara, santinelele postate pe șîrmul Prutului, în dreptul comunei Bivolari, a văzut plutind pe apa râului un sicriu, pe care trăgându-l la mal și desfăcându-l au găsit cadavrul copilului care a murit acum două săptămîni. Preotul satului, precum și autoritățile comunale au rămas înmormîriți văzînd acest cadavru. Făcîndu-se cercetări s'a aflat că sîtenii au desgropat cadavrul, l-au pus apoi într'un sicriu nou și i au dat drumul pe apă, avînd superstiția ciudată că prin acest mijloc ar putea atrage ploaia în partea locului. Parchetul din Iași fiind înștiințat va plecă în acea comună spre a face cercetări pentru descoperirea vinovaților.

x *Crema »Angyal«* e recunoscută de medici ca cel mai potrivit cosmetic pentru înfrumusețarea feței, tot așa săpun și pudră »Angyal«. Iar pentru părul încăruntit li redă culoarea naturală numai regeneratorul de păr american al drului Hyam.

Pentru a face mîna fină până acum e recunoscută ca cea mai bună »crema de lapte de trandafir«, care întrece toate cremele de mîni. Contra bătăturilor dureroase amintim alefia celebră de bătăături »Anti klaviu«.

Toate aceste substanțe se găsesc numai la preparatorul dr. Vámosi és Fűredi, parfumerie în Pécs.

x Sticlările, porcelanuri, lămpi și obiecte de lux de argint de china se pot procura pe lângă prețuri fixe și de încredere la urmașul lui Müller Somlyai, Kolozvár Kossuth Lajos utca 4 sz., care e furnizorul mai multor institute, întreprinderi și corporațiuni. Candelambre de biserică, lămpi suspendate 2 fl. 50, 12 pahare de apă călitate 72 cr.

Vă rugăm să fiți atenți la firmă.

Academia Română.

B) Premii pentru lucrări puse la concurs cu subiecte date.

16. Premiul Năsturel, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1913, celui mai bun lucrări scrise în limba română despre:

Domniile române sub Regulamentul Organic până la 1848. — (Deciz. 7 Aprilie 1908).

Lucrarea se va face după următorul program: Regulamentul Organic a dat țării prima întocmire pe baze moderne.

Se va arăta ce părți din acel instrument sunt dezvoltări și precizări de instituții ce existau în țările române, și care părți conțin inovații.

Se va arăta care sunt părțile lui dăunătoare pentru dezvoltarea ulterioară a țării și mai ales pentru situațiunea țăranilor.

Se vor descrie părțile care provin din instrucțiunile rusești, cele care reprezintă vederi ale lui Kleieff, sau ale lui Mințak, și părțile care provin din colaborarea boierilor români.

Se va arăta de ce spiritele înaintate au fost ostile Regulamentului Organic.

Se va arăta dezvoltarea ce a luat producțiunea și exportul țării dela 1830 la 1848.

La Domniile regulamentare, adică în Muntenia Alexandru Ghica (1834—1842) și George Bișcu (1842—1849), iar în Moldova Mihail Sturdza (1834—1849), se va descrie, afară de istoria diplomatică a acelei epoci, și curentul de idei ce s'au ivit și s'au întărit în timpul perioadei regulamentare, producând mișcarea de la 1848 și s'au formulat în mod definitiv în cerințele Divanului ad-hoc.

17. Premiul Princesa Alina Știrbei se va da în sesiunea generală din 1914, pentru cea mai bună scriere în limba română despre:

Principiile morale și etice care trebuie să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor. — (Deciz. 6 Aprilie 1902).

Această scriere va arăta în mod metodic legile morale, care trebuie să conducă pe om în viața și mijloacele ce trebuie întreprinse de părinți și de crescători, pentru ca germenii cerințelor morale să fie dezvoltați și înfrâșiți treptat în inimă copiilor și a tinerimii, pentru ca voința acestora să fie îndrumată cu constanță spre tot ce este bun și virtuoz, precum și spre îndeplinirea datoriilor multiple ale omului; în fine pentru ca copiii și tinerimea să fie de timpuriu astfel condusă, ca germenii celor bune să nu fie slăbiți înfrâșiși, iar germenii celor rele să nu fie opoșiți și încurajați. — (Din Actul de donațiune.)

Autorii vor avea în vedere și următorul program:

1. Mamele mai tuturor ființelor vișuitoare de pe pământ își alăptează și cresc singure puil lor. Așa trebuie dar să facă și toate femeile cu copiii lor. Femeia, care nu-și alăptează singură copilul, nu e mamă adevărată.

2. Copilul se poate încredința îngrijirii unei alte persoane, doicei, numai când mama e bolnavă și nu-l poate alăpta singură fără pericol pentru sine sau pentru copil. Condițiunile ce trebuie să întrunească doica, anume ca să fie de aceeași naționalitate și religioasă, să fie pe deplin sănătoasă, morală, fără deprinderi rele, etc.

3. Părinții trebuie să privegheze neîntrerupt la creșterea copilului, care nu e bine să fie lăsat în seama doicei nici în a servitorilor. Simțul părintesc trebuie ținut totdeauna viu în mintea copilului.

4. Când copilul începe să pricepe și să vorbească, părinții îi vor însuși iubirea și respectul de față și de mamă, aducându-i în același timp la cunoștință și credința că, pe lângă ei, mai e un părinte mare și mai puternic, Dumnezeu, care ține pe toți. În legătură cu acestea și treptat, vor învăța pe copii să iubească și să respecte și pe crescătorii, și învățătorii și binefăcătorii săi, pre-

cum și pe toți cei mai vârstnici decât ei, da orice treaptă, numai de omenie să fie.

5. Nu-l vor permite niciodată să sub și nici un cuvânt fapte rele sau vorbe reproșabile de morală și de bună cuvânt. Muștrările ce vor fi silite să se facă vor fi cumpătate; de asemenea pedepsele, care nu vor fi dintr'odată aspre, ci treptate și în raport cu greșala.

6. Când copilul se va face mai mare, controlul va fi îndreptat și asupra vieții afară din casă.

7. Părinții sunt datori să învățe pe copii să fie cumpătați, strângători, filantropici și cu durere și milă față de cei nevoiași și de instituțiile de binefacere. Ei vor învăța preceptele sf. Evarghelii și respectul legilor.

8. Părinții vor mai deprinde pe copil să vorbească în limba maternă, învățarea și cultivarea altor limbi putându-se face mai târziu.

9. Ei vor învăța de asemenea să iubească pe semenii săi; să iubească patria, să o apere la nevoie și să-i aducă servicii cât va trăi.

10. Pentru a izbucni însă în toate acestea, părinții vor trebui să premergă cu exemple bune să nu facă sau să vorbească nimic din ce ar putea să fie dăunător copilului și să aibă totdeauna în vedere că iubirea și respectul nu pot fi câștigate sau menținute, dacă nu sunt observate de amândouă părțile.

Premiul este de 8.500 Lei, în care se măse cuprind premiul autorului și cheltuielile de tipărirea scrierii (de minimum 30 coșe de tipar garzon) 1.000 exemplare, din care 800 autorului și 200 ale Academiei.

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1913.

III. Premiile Secțiunii științifice.

18. Premiul Lazăr, de 5000 lei, se va da, în sesiunea generală din 1909, celui mai bun lucrări scrisă în limba română despre:

Politică agrară a României și înfrâșirea ce ea a avut asupra stării economice și sociale a populațiunii rurale. (Deciz. 20 Martie 1904.)

Politică agrară a României, începând dela 1800 până în zilele noastre.

Înfrâșirea ce politica agrară de pe vremuri a avut asupra stării morale, sociale și economice a populațiunii rurale.

Autorul, împărțind lucrarea în mai multe epoci, va descrie pentru fiecare nu numai legislațiunea agrară a fiecărei epoci, dar și reglementarea sa prin ordonanțe sau alte dispozițiuni administrative.

Se va cerceta întru cât unele legi agrare au contribuit la emigrarea populațiunii peste Dunăre și în alte părți.

Înfrâșirea legislațiunii agrare asupra populațiunii rurale va fi întemeiată cât mai mult pe documente atât oficiale, cât și particulare.

Va fi bine venită o schițare a legislațiunii agrare a țării învechinate cu România.

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 31 Decembrie 1908. (Va urma.)

Din camera.

— Ședința dela 22 Iunie. —

— Prin telefon. —

Prezidează Justh.

Bakonyi Samu vorbește la proiectul reformei legii de execuție.

Vorbesc mai mulți croați: Babici, Lisavac, — apoi Mezőfi, criticând aspru guvernul. Croatul Lorkovici vorbește de asemeni contra.

Mai vorbește, până în momentul de față Nagy György. — Ședința continuă, fiind prelungită în ședința trecută.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budap

Budapesta, 22 Iunie 1908

INCHEEREA la 1 ORĂ.

Oră pe Oct. 1908 (100 kg.)	23.32—23.34
Săcară pe Oct.	19.80—19.24
Ovăș pe Oct.	16.58—16.92
Cămin pe Iulie 1908	13.32—13.34

INCHEEREA la 4 ORĂ.

Oră pe Oct.	21.76—21.78
Săcară pe Oct.	18.16—18.18
Ovăș pe Oct.	15.34—15.36
Cămin pe Iulie 1908	13.32—13.34

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următorul:

Grâu	
De Tisa — — — —	23 K. 75—24 K. 05
Din comitatul Albei —	24 » 20—24 » 96
De Pesta — — — —	23 » 55—24 » 85
Bănățenesc — — — —	23 » 45—25 » 95
De Bacica — — — —	23 » 75—25 » 05
Săcară — — — —	20 » ——20 » 30
Orzul de nutreț, cvalit. I.	13 » 50—13 » 80
» de cvalitatea II.	13 » 10—13 » 50
Ovăș de » I.	15 » ——15 » 40
» » II.	14 » 80—15 » —
Cucuruz vechiu — — — —	» —— » —
» nou — — — —	13 » 40—13 » 60

BIBLIOGRAFIE.

Raport anual al societății române ortodoxe jubilară imperială pentru zidirea unei biserici înfrâșirea unei comunități bisericești în Via Anul I administrativ 1907/8. Din raport se vede că societatea are 9 membri fondatori, 44 pe via 137 ordinari și 33 extraordinari. Comitetul de frunte din 30 Maiu n. 1908 e pus sub zidența domnului Alexandru Lupu, general retragere. Averea societății a fost la 6 Maiu următoarea: Active: cor. 29,378.10 Pasive, 10,361.10. Avere curată cor. 19,016.00.

Anuarul XXIV al Institutului pedagogic-teologic al arhiepiscopiei ort. române transilvane în Sibiu pe anul școlar 1907—8, publicat de dl. dr. E. R. Roșca, director. Conține contribuții la istoria culturală și politică a epocii lui Șaguna de dr. I. Lupaș, apoi știri școlare și cronica școlii. În secțiunea teologică au fost elevii în această, pe cursul I-45, cursul II 33, cursul III 33. În secțiunea pedagogică, cursul I 46, cursul II 33, cursul III 36, dintre cari unul a decedat, unul părăsit Institutul.

Posta Redacției.

Modos. În foaia de mâne veți avea toate nuntile. Respectuoase salutări!

F. A. Degan, Flume. Dl. R. da, primește adunarea înțeleasă ce propun. Multe salutări diale.

Redactor responsabil provizor Sever Bocu
Editor proprietar George Nichiu.

„Wällischhof“

sanatoriu

aranjat după sistemul dr. Lahman, cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizice și dietetice, jumătate oră depărtare de Viena în regiune romantică și sănătoasă.

Posta și telegraf: Maria Enzensdorf (bei Wien)

Cu deslușiri și prospecte stă la dispozițiunea și medicul șef al stabilimentului

Dr. Marius Sturma.

Farmacia „Regina Elisabeta“

laborator medical și cosmetic

Ózged, Csongrádi sugár-ut.

Recomandă preparatele celebre cu efect experimental sigur, fabricate în laboratorul cosmetic și cunoscut sub numele „Elisabeta“.

Cremă de față „Elisabeta“ — de zi și de seară — redă feței frăgimețea tinereții, împiedică formarea creștelor și să dispară imediat plastrurile, petele de față și tot felul de necurățenii ale pielii. Prețul 1 și 2 cor.

Lapte de față „Elisabeta“, contra tuturor boalelor de piele și a defectelor frumuseții, efect sigur. Prețul 1 cor. și 2 cor.

Spirt de păr „Elisabeta“ după o folosire de câteva zile împiedică formarea mătrefei, întărește rădăcinile bolnav ale părului. Prețul 1 cor. 60 fl.

„Buzodol“ contra uscăței picioarelor și a mâinilor — după o singură folosire, efect sigur și în cazurile mai grave. Prețul 1 cor.

Singurul depozit la fabricantul. Comandele din provincie se îndeplinesc punctual. La o comandă de 10 cor. nu scutește împachetarea și portul.

Lemle József, farmacia

Carl Raab

Cel mai mare magazin cu aparat de muzică din comit. Csobdreg. Zombor, str. Zrinyi. Ujvidék, str. Duna 5 (lângă Promenadă).

Aparate fabricate proprii și anume: vioare, celo mari, mici, trîmbiți, flaute, clarinete, tobe mari și mici, baș-tambure de rangul întâi, harfă de forma ferei, — le recomand cu toată căldura. Harmonice, gramofone, fonograme și alte asemenea aparate, atât cu corzi de piele cât și de oțel din țară cât și străinătate în cel mai mare asortiment. Drege orice aparat muzical, specialiști are la dispoziție. Catalogul prețurilor trimis ori cui gratis și franco.

Mag mai ales atențiunea on. public asupra atelierului meu de reparaturi special și cu puteri excelente de lucru, unde se repară tot felul de instrumente în mod special și sub supravegherea mea personală pe lângă probă și garanție.

Müller György

prăvălie de prapuri, odăjdii și obiecte bisericesti
Temesvár-Józsefváros, Uri-utca nr. 16

recomandă magazinul său bogat de odăjdii bisericesti, acopereminte pentru altar și obiecte pentru biserici de ritul ortodox. Tot felul de steaguri bisericesti, articoli de aramă și lemn precum icoane sfinte.

Cruci din tinichea pentru câmpuri, obiecte pentru împodobirea bisericilor în execuție frumoasă și după stil.

Provocându-mă la experiența câștigată pot să asigur onorata preoțime, că voi putea satisface pretensiunilor celor mai gingașe.

BĂILE BUZIAȘ

stațiune de căl ferate, postă și telegraf.

Dela gara de nord din Pesta vagon accelerat direct. Seizonul dela 15 Mai—15 Septemvrie.

Băi speciale pentru bolnavi de inimă pentru boale femești, la boale de beșică și rinichi, la boale de piatră și nisip, cataruri de intestine și de stomac. Contra anemiei, contra limfaticismului și contra rachitamului, contra slăbiciunii generale și contra boalelor de femei. Izvoare radioactive cu acid carbonic și sărate și izvoare fenginxase cu acid carbonic. Prospect se trimite la dorință. Direcțiunea băilor.

PRODUSELE DE ACID CARBONIC

ale băilor Muschong-Buziaș.

— se expoartă în afară de cartel imediat în orice cantitate acid carbonic curat, natural — din izvoarele renumite ale băilor Buziaș. Să nu se confunde cu apele produse în mod artificial, cari n'au conținut așa bogat de acid carbonic.

Serviciu prompt și conștientos!!

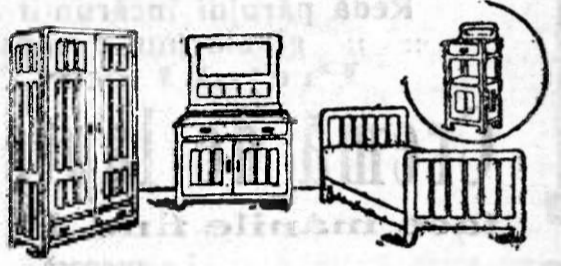
Adresa telegrafică: Muschong Buziasfürdő Interurban telefon 18 sz.

KARL HORED T

magazin de mobile.

Nagyszeben, Salzgasse Nr. 33.

Magazin de dulapuri, mese, scaune, scaune de copii, paturi, divane credențe, paturi de bucătărie, spălător și tot felul de mese, scaune din lemn încovoiat, scaune cu leagăn, foteluri de biuro, taluret cu șurup, mese de ceai ș. a. Sunt totdeauna în depozit.

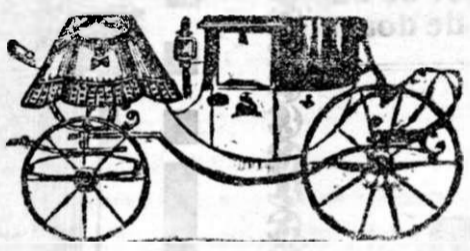
Numai e emigrare!

pentru că și la noi poate câștiga ca'n America, dacă se ocupă cu industria noastră de casă.

Dă lămuriri prima întreprindere din Ungaria de Sud de mașină de împletit în casă Kötögép vállalat, Szeged, strada Iskola nr. 18.

Mirko Ferencz

fabricant de trăsuri.

TEMESVÁR (Jozsefváros). Fröbel ut 16.

Ține în depozit trăsuri noi și reparate. Primește orice lucru în bransa lui, așa d. e. lucrări de faur—rotar, șelar și vâpsitorie, cu prețuri estine.

Gratis! trimis oricui cine se adresează la mine, catalogul de pețur care a apărut de curând despre

ciasornice de prima calitate și bijuterii, ciasornice bine regulate remon-toir cu 5 coroane 60 fil., un ciasornic de terzit perfect cu 2 cor. 90 fil.

Cadouri mari desărbători! Győző Brucker Nándor és Társa mǎlestru de ciasornice.

Győr 75.

Prăvălie de export „Mercur”

Cea mai bună și mai tare coasă din lume e totuși celebra

Coasa „TRANSVAL”

și numai aceea e veritabilă pe care e marca celor trei conducători ai Burilor.

Să nu negligeze nimeni dar să o comande această coasă dela singurul neguțator

Grauer Mihály

Mercur Kivitelli Áruház — Kőbánya Ohegy utca nr. 9.

Preturile acestor coase celebre:

De 60 cmtr . . .	— fl. 95 cr.
De 65 " . . .	1 " — "
De 70 " . . .	1 " 05 "
De 75 " . . .	1 " 10 "
De 80 " . . .	1 " 15 "
De 85 " . . .	1 " 20 "
De 90 " . . .	1 " 30 "

După fiecare 10 bucăți se dă una rabat la 20, de bucăți 2 coase gratuit și două tablouri frumoase de rășboi, deja la 5 bucăți plătesc eu porto.

Cântarea înaltă sufletul!

GEORGE DIMA: Cele mai frumoase compozițiuni de caracter bisericesc și lumesc pentru cântare și pian, coruri mixte și de bărbăți etc. ale acestui măestru al muzicii au apărut la H. ZEIDNER în Brașov. Catalog gratuit!

În aceeași librărie este un sortiment bogat în cărți literare românești, de utensilii pentru scris și desemn, deposit de hârtie, și despre aceste se află catalog, care se trimite gratuit.

BASĂ SIGURĂ

ANDRÉNYI
SEC
ARAD

AROMĂ PROASPETA RECREATOARE
RECUNOSTINȚA ESPERTILOR

SISTEM FRANCES TRADITIONAL
BOUQUET MINUNAT
MARGELE ESCLENT MĂRUNTE

MANIPULARE DE SPECIAUTATE
INGRIJIRE CONȘTIENȚIOASĂ
VINURI ALESE CU GRUPE MARE
VIT PROPRII DE MODEL

Condiția cea mai principală a frumuseții femeiești e pelița fragedă!

Mijlocul cel mai eficace și potrivit pentru a obține aceasta sunt:

Crema „Angyal“

cu efect uimitor, nestricăcioasă, prețul 1 cor.

Săpun „Angyal“

cu miros excelent, curat de flori, prețul 70 fil.

Pudra „Angyal“

singura pudră care păstrează prăgezimea pielii se lipește de față și nu se observă. Prețul 1 cor, 20 fil.

Regenerator de păr american

de Dr. HYAM.

Redă părului încăruntit culoare originală (nu e vâpseală).

Prețul 1 cor. 50 fil.

Cremă de lapte de roze

face mâinile fine. Prețul 30 fil.

Le prepară:

Dr. Vámos și Fűredi

drogherie și parfumerie.

PÉCS.

PÉCS.

Schuller Gáspár, neguțator de butoaie și de doage
PÉCS

E mai presus de orice concurență prin magazinul său bine asortat potrivit cerințelor timpului. Face din materialul cel mai bun

butoaie de vin de bere și de spirt, putini și căzi cu prețul cel mai favorabil. Depozit permanent în butoaie gata.

La chemare se duce oriunde.

Opawski Jozsef

prima fabrică de trăsuri de copii în Ungaria de sud.

TIMIȘOARA. — Jozsefváros. Misits utca 2 sz. Hunyadi utca sarok.

Ține în deposit

trăsuri de copii

fabricațiune proprie, dela cele mai simple până la cele mai îndobite cu prețuri favorabile.

Tot așa primește tot felul de reparaturi în branșa aceasta.

ANDREI MÜLLER

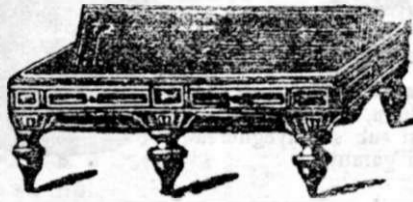
KASSA, STR. KORHÁZ NR. 3/c.

Recomandă marele lui magazin pentru montarea și aranjarea cafenelelor și

„ .. mesele de biliard .. „

frumoase și de gust, sistem modern fabricat propriu.

Se angajază a monta complet cafenele și locale pentru societăți.

Posede mai multe scrisori de recunoștință din partea artiștilor de biliard din străinătate, pentru căderea pre-cisă a mandinelului.

Cea mai bună fabricație și cel mai ieftin izvor de a-și procura cineva instrumente muzicale de tambură

Andrija Car

Ruzicna ul 1.

ZAGREB

Vlaska ul 22.

Iși recomandă tamburele fabricație excelentă dela cele mai simple până la cele mai complicate cu preț moderat. Preț curent trimis gratuit și porto franco.

Atențiune!

Dacă aveți atențiunea a cumpăra rolete pentru ferestre

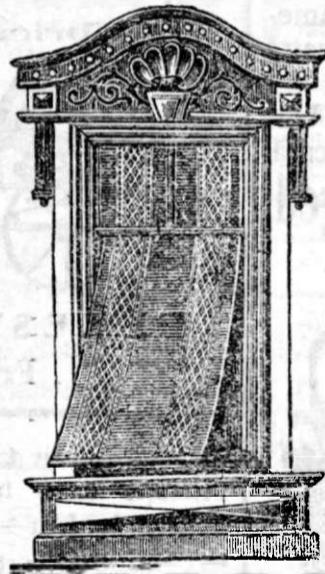
atunci cereți modele și preț curent, care se va trimite porto-franco.

Când veți cere acestea, vă rugăm să dați lățimea și înălțimea ferestrei și totodată să spuneți dacă roleta trebuie să fie de scândură de pânză sau stofă. Cu stimă:

NETTEL L.

fabrică de rolete.

PÉCS, Indoház utca 23.

Primul atelier de aurituri de biserică și pictură de icoane bisericesti din Ardeal.

Se recomandă în atențiunea parohiilor, primește tot felul de aurituri bisericesti, cu aur veritabil și picturi de icoane sfinte cu prețuri favorabile și garanție.

Primește tot felul de reparaturi, aurituri noi și împospătarea picturilor, lucru exact și repede.

Solicitând încrederea on. public răman cu stimă:

Sipos Ödön

auritor de biserică și pictor de icoane sf.

Brassó

Hosszu utca 39 sz.